

**Era egl avegnir
duei il cussegl fe-
deral vegnir eligi-
us dalla Assam-
blea federala e bu-
ca dil pievel sco
quei che la partida
populara vuleva
cun sia iniziativa.**

KEYSTONE

Duai il pievel eleger il cussegl federal?

Emblidà ils Rumantschs

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **Il cussegl dals chantuns na vul betg laschar eleger il pievel il cussegl federal en l'avegnir. Cun 35 cunter 6 vuschs ha el refusà l'iniziativa da la pps. Ils Rumantschs n'existan betg en quell'iniziativa.** L'iniziativa da la Partida populara svizra (pps) – inoltrada ils 7 da fanadur 2011 – vul surdar la cumpetenza d'eleger il cussegl federal al pievel. Quai na saja betg stà la consequenza da la nunreeleziun da cusseglier federal *Christoph Blocher*, mabain la reacziun da la partida en vista a la discussiun cuntraversa davart la concordanza tar las elecziuns dal cussegl federal, ha punctuà *Peter Föhn* (pps/SZ). L'iniziativa pretenda da dar la cumpetenza d'eleger il cussegl federal al pievel, quai saja pli democratic. L'elecziun duai succeder ensemen cun las elecziuns dal cussegl naziunal, dentant tenor il sistem da maiorz. Cun reservar almain dus sezs da minoritads duai vegnir garantida la represchentan-za da la Svizra romanda e dal Tessin. Per l'elecziun vegniss creà en Svizra dus circuls electorals. L'in per la Svizra da lingua tudestga e l'auter per la Svizra romanda e la Svizra taliana. Da la Svizra rumantscha na fa l'iniziativa negina

menziun. Il presidi ed il vicepresidi dal cussegl federal designescha quel sez.

Nagut da nov

L'elecziun dal cussegl federal saja stada diversas giadas en discussiun. Gia tar la formulaziun da la nova constituziun l'onn 1848 e tar sia revisiun l'onn 1872 ha i dà discussiuns davart la cumpetenza d'eleger la regenza suprema. En ils onns quaranta dal tschientaner passà è la discussiun vegnida reactivada ensemen cun la proposta d'augmentar il dumber sin nov commembers. Mo la finala han ins adina considerà l'assemblea federala sco il pli competent gremi per l'elecziun.

En la debatta d'entrada han divers pledaders fatg attent als aspects negativs da l'iniziativa. Ils singuls commembers dal cussegl federal sa sentissan plitost obligads envers il pievel che envers il parlament. Els stuessan prender resguard sin lur electurs e lur regiuns per garantir ina reeleziun. Il disponer d'in bun budget finanziar da propaganda ed ils intensivs contacts cun las medias pudessan influenzer l'elecziun. L'iniziativa na garantiss betg ina represchentan-za commensurada tranter las regiuns e la schlattainas. Avant las elecziuns stuessan ils commembers sa dar giu cun il cumbat electoral, quai che avessi consequenzas negativas

sin la lavur en il gremi. Las elecziuns vegnissan influenzadas dals daners e da las medias, ha fatg attent *Verena Diener* (pvl/ZH). *This Jenny* sustegna l'iniziativa e manegia che las medias hajan gia uss influenza sin las elecziuns. Il pievel saja suveran avunda per decider.

Cuntent cun noss cussegl federal

Actualmein na datti strusch critica per il cussegl federal. Il cussegl federal actual funcziuna fitg bain e demussa in maletg cumpact. Per *Urs Schwaller* (pcd/FR) cumplitgescha l'iniziativa il sistem d'elecziun per dischavantatg da las minoritads latinas. Sin il livel federal sajan quotas da protecziun il fallà remiedi. Nus na vulain betg il sistem talian a la Berlusconi. *Filippo Lombardi* (pcd/TI) è persvas ch'il Tessin n'avess nagina schanza pli d'esser represchentà en il cussegl federal. La Svizra taliana cun ses var 300 000 burgais stess visavi da var dus milliuns burgais da la Svizra romanda e var sis milliuns da la Svizra tudestga. *Simonetta Sommaruga* ha defendi la posiziun dal cussegl federal ed admonì d'introducì in sistem che fettschia squitsch da sa profilar sin ils singuls commembers e cuntegnia divers aspects negativs. Cun 35 na cunter 6 gea ha il cussegl dals chantuns – sco emprima chombra – procurà per in cler verdict.